

Râsul ca mijloc de împăcare cu absurdul vieții

Pentru a ne împăca cu absurdul existenței, râsul a fost un admirabil ajutor în toate epocile. Carnavalul, Saturnaliile, Măscăricii, indiferent dacă au fost bufoni de la curțile medievale ale Europei Apusene sau cei de la noi, de la curțile domnești sau boierești, au adus la lumină, în oglinzile concave și convexe ale satirei, adevăruri despre natura umană. În vremurile noastre, după râsul amar-caustic, mai degrabă autoironie decât ironie din piesele lui Samuel Beckett și Eugen Ionescu, se manifestă o evidentă întoarcere către gluma vodevilurilor, către buna dispoziție a lui Labiche și Feydeau și către farse pigmentate cu erotismul contemporan încărcat de ambiguitate. Câștigat de un ultim succes parizian, *Soția mea*, *Maurice* de Raffy Shart, Lucian Sabados obține drepturile de reprezentare de la autorul de numai 35 de ani, abil producător de clipuri publicitare și scenarii de film, îndrăgostit și de scenă, montându-i la Ploiești, în premieră pe țară lucrarea vodevilească, hazlie și cu multe *quiproquo*-uri. Cu o distribuție tânără, nici nu se putea altfel, directorul-regizor a realizat un spectacol la care vine publicul și mai ales râde cu poftă. Mărturisesc că am râs și eu, chiar dacă nu mi-am dat seama, cu exactitate, de ce? Am râs dăruind să evaderez din cotidianul întunecat, am râs pentru că interpreții jucau cu plăcere și dinamism. Uneori atât de dinamic, încât au uitat de

necesara măsură și temperarea elanului, de acea grijă pentru nuanțele filigranate ale malițiozității franțuzești. Lucian Sabados, aflat și el ca regizor la început de drum, cu toate că are deja câteva spectacole serioase la activ, se dovedește a deveni un director de scenă atent la detalii și la munca cu actorul, respectând textul, căutând să-i dezvăluie semnificațiile. Are simțul umorului și știe să dozeze cu finețe poantele, evitând îngroșările și grotescul inutil. Dar și el mai trebuie să câștige în stăpânirea actorilor, mai ales atunci când sunt tinerii. Cu umor sunt interpreții principali: Andrei Vasluiuanu – *Georges*, un bărbat destul de superficial, fermecător, soțul unei femei bogate, înșelată însă de acesta cu nonșalanță și inconștiență, și Dragoș Câmpan – *Maurice*, membru a unei asociații de ajutorare, venit pentru a-i cere sprijin. Disperat din cauza unei amante agresive și dominante de care vrea să scape, *Georges* îi cere nou-venitului să joace rolul soției lui, sperînd-o pe amanta posesivă. De aici pornesc toate încurcăturile, *Maurice* identificându-se prea mult cu misiunea sa de femeie, mai aproape de temperamentul său decât de cel de bărbat.

Theodora Stanciu – *Catherine*, iubita izgonită, și Daniela Moldovan – soția lui *Georges* aduc două pete de culoare, ambele cu o feminitate agresivă și izbucniri de gelozie puternică, mai ales atunci când află că *Maurice* este bărbat și nu femeie, Asemănările aparțin registrului comic, dar uneori este bine să existe și clipe de deosebire mai evidente; lucru cu atât mai necesar cu cât rolul soției este destul de episodic, doar la începutul și la finalul spectacolului. S-au

integrat în atmosferă, cu amuzament și convingător jucată derută și reprezentanții generației mature, Lucia Ștefănescu și Lupu Buznea în scurta lor apariție, ca doamna și domnul *Trouballe*, veniți să vadă apartamentul scos la vânzare și izgoniți fără menajamente de *Maurice*, dornic să-l apere pe *Georges* de rivali primejdioși. Raffy Shart, după cum mărturisește singur, nu și-a propus decât să amuze.

Același lucru și l-a propus și Lucian Sabados, reușind să-și realizeze scopul chiar dacă am simțit nevoia unor nuanțe mai fine. Discreție și surdină am dorit și în muzică, aleasă cu sensibilitate de regizor, difuzată însă prea puternic, melodiile pariziene căpătând uneori sonorități de discotecă stridentă.

Decorul Luanei Drăgoiescu, simplu și sugestiv, îi ajută pe interpreți, mai ales pentru gesturile lor agitate, iar mișcarea scenică semnată de regizor și Liliana Zincă are ritmul tinereții.

Aș fi preferat, poate, un spectacol cu mai multe sensuri, înțeleșuri și răspunsuri, dar este cert că montarea de la Ploiești mi-a dat unul: acela că râsul ne împacă cu absurdul existenței, chiar dacă armistițiul nu durează decât un ceas și patruzeci de minute.

Teatrul "Toma Caragiu" din Ploiești – *Soția mea*, *Maurice* de Raffy Shart. Traducerea: Carmen Kilkuș. Regia și ilustrația muzicală: Lucian Sabados. Scenografia: Luana Drăgoiescu. Mișcarea scenică: Liliana Zincă și Lucian Sabados. Distribuția: Andrei Vasluiuanu, Dragoș Câmpan, Theodora Stanciu, Karl Baker, Daniela Moldovan, Luca Ștefănescu, Lupu Buznea, Nicolae Năstăsia, Liliana Zincă, Paul Nicolae, Victor Stănescu. Data premierei: 26 martie 2000.